Stanowisko
Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych
w Rzeszowie
z dnia 4 lipca 2022 r.

W dniu 22 kwietnia br. grupa posłów złożyła wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z ustawą zasadniczą regulacji ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych Dz.U. z 2022 r., poz. 1166 dotyczących zasad przynależności do samorządu zawodowego (sygn. akt K 6/22). Przedmiotowy wniosek wskazuje na niezgodność art. 49 ust. 1 i 3 ustawy o radcach prawnych z art. 17 ust. 1, art. 20 w zw. z art. 22 oraz z art. 65 ust. 1 w zw. z art. 58 ust. 1 i w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. W ocenie grupy posłów, przynależność radców prawnych do okręgowych izb radców prawnych według kryterium terytorialności, ma jakoby ograniczać ich prawo do wykonywania zawodu, wolność działalności gospodarczej i wolność zrzeszania się. Kwestionuje się również kompetencję samorządu zawodowego do tworzenia okręgowych izby radców prawnych.

Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie – nie zgadzając się z treścią przedmiotowego wniosku grupy posłów do Trybunału Konstytucyjnego - podkreśla, że zawód radcy prawnego jest zawodem zaufania publicznego, powołanym do świadczenia pomocy prawnej na rzecz każdego podmiotu oraz ochrony praw i wolności człowieka oraz obywatela. Samorząd zawodowy radców prawnych na mocy Konstytucji RP sprawuje pieczę nad należytym wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Tylko niezależni, samorządni i wolni radcowie prawni zrzeszeni w autonomicznym samorządzie zawodowym mogą prawidłowo wypełniać swe konstytucyjne i ustawowe obowiązki.

Aktualnie obowiązujący model ustrojowy samorządu radców prawnych, oparty o zasady autonomii i rozdzielenia kompetencji pomiędzy struktury okręgowe i krajowe, jest gwarantem wykonywania zawodu radcy prawnego w sposób profesjonalny, wolny i niezależny na terenie całego kraju i w formie dopuszczonej przez ustawę o radcach prawnych. Pomoc prawna świadczona przez niezależnych od władz publicznych prawników

jest natomiast jedną z niezbędnych gwarancji właściwej ochrony praw podmiotowych. Autonomia samorządów reprezentujących zawody zaufania publicznego, w tym autonomia samorządu radców prawnych oraz związane z tym w sposób nierozerwalny gwarancje niezależności profesjonalnych pełnomocników prawnych służą realizacji prawa do sądu. W należycie funkcjonującym systemie wymiaru sprawiedliwości, zapewnianie i zagwarantowanie każdej jednostce możliwości skorzystania z niezależnej pomocy prawnej staje się w konsekwencji jednym z mierników praworządności.

Ustrój samorządów zawodowych nie może być modyfikowany w sposób, który może naruszać konstytucyjne wolności i prawa oraz zasady ustrojowe państwa. Rezygnacja z dotychczasowego modelu obowiązkowej przynależności do struktur samorządowych wskazanych przez ustawę o radcach prawnych (okręgowe izby radców prawnych) zniweczy istotę zapisu art. 17 Konstytucji RP. Podważenie istoty silnej samorządności prawniczych zawodów zaufania publicznego sprawi, że zawód radcy prawnego trafi pod kontrolę państwa lub zostanie poddany wpływom różnych grup interesów ekonomiczno-gospodarczych.

Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Rzeszowie, biorąc pod uwagę, że sprawa o sygn. akt K 6/22 rozpoznawana przez Trybunał Konstytucyjny ma istotne znaczenie z punktu widzenia gwarancji ochrony praw i wolności jednostek oraz funkcjonowania okręgowych izb radców prawnych jako niezależnych, konstytucyjnie umocowanych reprezentantów zawodu zaufania publicznego, wspiera działania Krajowej Rady Radców Prawnych związane z jej wnioskiem do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego o umożliwienie przedstawienia - w trybie § 31 ust 3 Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego - stanowiska w sprawie o sygn. akt K 6/22 rozpoznawanej przez Trybunał Konstytucyjny.

Dziekan Rady

Bartosz Opaliński